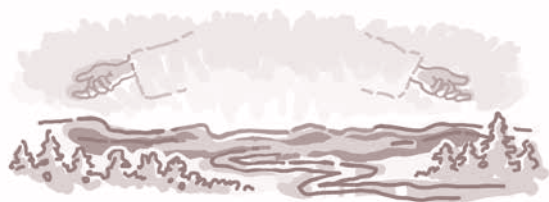

Szombati nyugalom

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 1:26-27; 9:6; 2Mózes 19:6;
János 5:7-16; Róma 6:1-7; 2Péter 2:19

„Hat napon át munkálkodjatok, a hetedik napon nyugodalomnak, szent gyülekezésnek szombatja van, semmi dolgot ne végezzetek: az Úrnak szombatja legyen az minden lakhelyeteken” (3Móz 23:3).

Mindenféle érvet lehet hallani a hetednapos szombat ünneplése ellen, nemde? Jézus a szombatot vasárnapra változtatta, vagy eltörölte, vagy Pál törölte el, vagy az apostolok váltották fel vasárnapra, tekintettel a feltámadásra és így tovább. Az elmúlt években egyes érvek még kifinomultabbá váltak, például az, hogy Jézus a szombati nyugalmunk, ezért nem kell megszentelnünk sem azt, sem egyetlen más napot. És bármilyen furcsa, mindig felbukkan az az érv is, hogy a hetedik napon való megpihenéssel csak a mennybe próbáljuk „bedolgozni” magunkat.

Másrészt viszont vannak olyan keresztények, akik mostanában fokozottabban érdeklődnek a nyugalom és a nyugalom napjának a kérdése iránt, és bár a vasárnap mellett érvelnek vagy amellett, hogy a nap nem is számít, mégis elkezdtek foglalkozni a nyugalom bibliai gondolatával, jelentőségével.

Hetednapos adventistaként természetesen látjuk, hogy Isten erkölcsi törvénye örök. A negyedik parancsolat iránti szó szerinti engedelmesség pedig nem azt jelenti, hogy be akarnánk „dolgozni” magunkat a mennybe, mint ahogy az ötödik, a hatodik, az első vagy bármelyik másik parancsolatnak való megfelelés sem azt fejezi ki.

Ezen a héten tovább vizsgáljuk a nyugalmat, amit Isten a szombat parancsolatában adott, illetve azt, hogy ez miért fontos.

A SZOMBAT ÉS A TEREMTÉS

Az egész Tízparancsolatból egyedül a negyedik kezdődik a „Megemlékezzél” igével. Nem úgy szól, hogy „Megemlékezzél arról, hogy ne lopj”, avagy „Megemlékezzél arról, hogy ne kívánd...” Csak azt olvassuk, hogy „Megemlékezzél a szombatnapról...”

Felidézendő történelemre, a múltban történetekre utal az „emlékezés” gondolata. Amikor visszatekintünk, a múlt felé fordulunk. A „Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt” felhívás közvetlenül visszavezet a teremtés hetéhez.

Olvassuk el 1Móz 1:26-27 és 9:6 verseit! Ezek szerint mennyire különleges az ember? Mennyiben különbözünk Isten többi földi teremtményétől? Miért olyan fontos tisztán látni ezt a megkülönböztetést?

A teremtésre emlékezve arra gondolunk, hogy Isten a saját képére alkotott meg bennünket, és ez másra nem vonatkozik a teremtéstörténetben. Egyértelmű, hogy emberként alapvetően különbözünk a bolygó minden más élőlényétől, bármennyire egyezik is a DNS-ünk egyes állatfajkéval. A közkeletű hiedellel ellentétben nem csupán fejlettebb majmok vagy egy ősi főmlős evolválódott változatai vagyunk. Emberként az Úr képét hordozzuk magunkban, egyediek vagyunk az egész teremtett világban.

Hogyan emlékeztet a teremtés története a teremtett világgal való kapcsolatunkra (1Móz 2:15, 19)?

A természet világa iránti kötelességeinkre is emlékeztet, ha felismerjük, hogy Isten hozta létre a világunkat, ami fölött uralkodnunk kell. Az uralom nem egyenértékű a kizsákmányolással. Isten helytartóiként kell a hatalmukat gyakorolni! Úgy kell viszonyulnunk a természethez, ahogy azt Ő tenné!

A bűn valóban elcsúfított és összezavart mindent, de a föld továbbra is Isten teremtése, nincs jogunk kizsákmányolni, főként más emberek kárára nem - ahogy az általában lenni szokott!

A szombat arra emlékeztet, hogy Isten a Teremtő. Emellett hogyan segíthet ez a nap környezettudatosabban is élni?

A SZABADSÁG ÜNNEPE

Ahogy azt korábban is láttuk, a szombat többre mutat csupán a teremtés napjainál. Amikor másodjára halljuk a Tízparancsolatot, Mózes áttekinti Izraelnek a pusztában eltöltött negyvenéves történetét. Ekkor a szombat megszentelését nem a teremtéssel, hanem az egyiptomi szolgaság kötelekeiből való szabadulással indokolja (5Móz 5:12-15).

Bár ma nem rabszolgaként élünk Egyiptomban, mindannyian a szolgálai vagyunk valaminek, ami így vagy úgy, de szintén elnyomhat.

A szolgaságnak milyen formáival szembesülünk ma? Olvassuk el 1Móz 4:7, Zsid 12:1 és 2Pt 2:19 verseit!

A szombat annak is az ünnepe, hogy megszabadulhatunk minden kötöttségtől, ami minket fogva tart. Arra emlékezünk ekkor, hogy van szabadulás a bűntől, nem a saját erőnkől, hanem Isten hatalmából, hit által. Azt is az eszünkbe juttatja, hogy nem érdemeljük meg a szabadságot. Az egyiptomi kivonulás előestéjén az elsőszülött izraelita gyerekek az ajtófélfára kent bárányvér miatt menekültek meg (2Mózes 12. fejezete). Minket is a Bárány vére ment meg, részünk van a Krisztus Jézusban kapott szabadságban.

Olvassuk el Róm 6:1-7 szakaszát! Mit mond itt Pál, ami kapcsolatba hozható a szombat ajándékával?

5Móz 5:15 szóhasználata ismét arra emlékeztette a népet, hogy Isten tette és hatalma szabadította ki őket: „Emlékezz arra, hogy szolga voltál Egyiptomban, de erős kézzel és kinyújtott karral kihozott onnan téged Istened, az Úr” (RÚF). Keresztényként mennyivel inkább fel kellene ismernünk, hogy egyedül Krisztus tette és hatalma szabadít meg a bűntől?

Ez a parancsolat arra szólít, hogy nyugodjunk meg az üdvösségben, amit erős karjával Isten szerzett számunkra. Megszabadulunk az önmegigazítást célzó erőfeszítéseinktől, amikor arra emlékezünk, hogy Isten a Teremtő. Bizhatunk benne, hogy újjáteremt és megszabadít bennünket a bűn kötelekeiből, ha hagyjuk.

Hogyan tapasztaltuk már a bűn rabságát? Hogyan tanulhatjuk meg igényelni az ígéretek, amelyeket a rabságból való szabadulásról kaptunk Jézusban?

IDEGENEK A KAPUINKON BELÜL

Olvassuk el 2Móz 19:6 versét! Mit árul el ez az ige az ókori Izrael állapotról (lásd még 1Pt 2:9)?

Isten azért hívta ki Egyiptomból Izraelt, hogy szövetséges népe legyen, akiken keresztül az egész világra eljuthat az evangélium, ha hűségesek maradnak hozzá. Nem is kérdés, hogy az Úr rendkívüli módon gondot viselt róluk, különleges előjogokban volt részük, ugyanakkor egyedi felelősség is hárult rájuk.

Olvassuk el 2Móz 23:12 versét! Mi történt még itt? Mit tanít ez a vers arról, hogyan tekintett Isten az izraeliták mellett másokra is?

Sokak figyelmét elkerüli, hogy a szombat hatálya egyetemes. Természetesen az a leggyakoribb tévedés, hogy ez a parancsolat csak a zsidókra vonatkozik, de ezt Mózes *első könyvének* első két fejezete cáfolja. Elvégre mindenkit Isten teremtett, tehát mindenkinek meg kellene ünnepelnie a szombatot!

Mindig legyünk tudatában, hogy mit jelent számunkra a szombat! Ugyanakkor az is számít, hogy a szombatünneplésünk mit közvetít másoknak rólunk. Bizonyos értelemben a megnyugvásunknak és a Teremtővel, a Szabadítóval való kapcsolatunknak arra kell indítania bennünket, hogy más szemmel tekintsünk a többi emberre. Észre kell vennünk, hogy őket is ugyanaz az Isten teremtette és szereti, értük ugyanúgy meghalt. A szolgáltnak, az idegeneknek, sőt még az állatoknak is meg kell adni a lehetőséget a szombati pihenésre, ahogy azt már korábban is megállapítottuk (2Móz 20:10; 5Móz 5:14)!

Sokat elárul, hogy még a kapukon belül tartózkodó idegenek is élvezhetik a szombati pihenést, ha ők (még) nem is részesei Izrael szövetségi ígéreteinek. Nem szabad kihasználni az embereket, sőt az állatokat sem! A héber népnek minden héten arra kellett emlékeznie (ahogy nekünk is), hogy mennyi közös van bennük és másokban. Mi sem felejthetjük el, hogy ugyanannak az emberi családnak a részei vagyunk, még akkor is, ha olyan áldásokat és előjogokat élvezünk, amelyeket mások nem. Tehát bánjunk tisztelettel az emberekkel, kellő méltóságot tulajdonítva nekik!

Hogyan szolgálhat a mi szombatünneplésünk azok áldására, akik nem tartják meg ezt a napot? Azaz hogyan használhatjuk fel bizonyágtevésre a szombatot?

A SZOMBAT MEGSZENTELÉSE SZOLGÁLATTAL

Az Újszövetség világában a vallási vezetők tökélyre fejlesztették a szombatünneplés művészetét. Tilalmak és szabályok tucatjait alkották meg azért, hogy segítségükkel szenteljék meg a szombatot. Ennek részét képezték olyan tilalmak, hogy ezen a napon nem lehetett semmit sem megkötni vagy kioldani, két szálat egymástól elválasztani, tüzet eloltani, tárgyakat magánterületről közterületre szállítani vagy közterületen valamit egy adott távolságnál messzebb elvinni.

Milyen váddal illették Jézust Jn 5:7-16 szakaszában?

A vezetők teljesen figyelmen kívül hagyták Jézus hatalmas csodáját, hogy megszabadított egy embert a betegségből. Rögeszmésen csak arra figyeltek, hogy a felgyógyult férfi szombaton cipelte az ágyát. A saját szabályait és megkötéseit akarták betartatni ahelyett, hogy azt nézték volna, mire használta fel azt a különleges napot a szombat Ura (Mk 2:28). Vigyáznunk kell, nehogy mi is hasonló hibákat kövessünk el, a magunk módján és a saját helyzetünkben!

Hogyan körvonalazza Ézs 58:12-14 Istennek a szombatünneplésre vonatkozó tervét?

Isten nem üres istentiszteletet, kegyes csendet kíván. Azt akarja látni, hogy népe törődik másokkal, főként az elnyomottakkal és a társadalom peremére szorultakkal.

A próféta egyértelművé tette a helyzetet Ézs 58:13-14 szakaszában: *„Ha megtartóztatod szombaton lábadat, és nem üzöd kedvtelésedet szent napomon, és a szombatot gyönyörűségnek hívod, az Úr szent és dicsőséges napjának, és megszenved az, dolgaidat nem tevén, foglalkozást sem találván, hamis beszédet sem szólván: Akkor gyönyörűség lesz az Úrban; és én hordozlak a föld magaslatain, és azt mívelem, hogy Jákóbnak, atyádnak örökségével élj; mert az Úr szája szólta!”* A saját kedvtelésünk (Ézs 58:13, avagy egy angol fordítás szerint a „saját érdekünk”) keresése egyenértékű „a szombat lábbal tiprásával”. Az emberi tervek nem részei Isten szombati ideáljának. Ő arra hív bennünket, hogy ügyeljünk azokra, akik küzdenek valamivel, a foglyokra, éhezőkre és mezítelenekre, akik sötétségben járnak és akiknek a nevére mintha senki nem emlékezne. A szombatnak el kell fordítania a figyelmünket önmagunkról és önző vágyainkról. Arra kell sarkallnia, hogy inkább másokra, mások szükségleteire, ne csak önmagunkra és a saját szükségleteinkre gondoljunk.

ISTENHEZ TARTOZÁSUNK JELE

A második világháború idején Angliában a német hadsereg megszállásától tartottak. Mindent megtettek a szigetország védelme érdekében. Új erődítményeket telepítettek a tengerpartokra. Az ellenség természetesen az utakon érthette volna el a leggyorsabban a célpontjait, ezért az angolok eltörölték a stratégiai fontosságú helyeket. A hatóságok ezután szokatlan lépéseket tettek. Az ellenség lelassítása és összezavarása céljából leszedték a vasúti és közúti jelzőtáblákat. A kövekre vagy épületekre vésett jeleket nem tudták leszedni, de cementtel letakarták azokat. A jelek igen fontosak, útbaigazítanak, vezetnek. A GPS-előtti korban mindannyiunknak volt térképe és figyeltük a jelzőtáblákat.

Minek a jele a szombat? Olvassuk el 2Móz 31:13, 16-17 verseit! Mi, akik hiszünk Isten törvényének örök érvényében, hogyan alkalmazhatjuk magunkra az itt olvasottakat ma?

Ez ugyan kifejezetten az ókori Izraelnek hangzott először, de ha Krisztushoz tartozunk, mi is „*Ábrahám magva... és ígéret szerint örökösök*” (Gal 3:29) vagyunk, a szombat pedig továbbra is megmaradt az Isten és népe közötti jelként. 2Mózes 31. fejezete rávilágít, hogy a szombat Isten állandó (örök) szövetsége (2Móz 31:16-17). Ez a jel segít „megismernünk” a Teremtőt, a Megváltót, a Megigazítónkat. Olyan, mit egy zászló, amit minden hetedik nap felemelnek, segít emlékezni, ugyanis hajlamosak vagyunk a feledésre. Isten szombatja folyamatosan emlékeztet az eredetünkre, a szabadulásunkra, a sorsunkra és a kirekesztettek, kiközösítettek iránti kötelességeinkre. Annyira fontos, hogy kivétel nélkül minden héten eljön hozzánk, nem is nekünk kell keresni. Emlékeztet rá, hogy kik vagyunk, ki teremtett bennünket, Ő mit tesz értünk és mit fog értünk tenni végül, amikor megalkotja az új eget és az új földet. A szent Isten arra hívja szövetségeseit, hogy figyeljék a ritmust, ami azt szabályozza, ami igazán számít: a Teremtő és Megváltó, illetve a tévútra tért teremtményei közötti megmentő kapcsolatot. Minden héten arra szólít az erős és hatalmas Úr, hogy lépünk be a nyugalomba, amit Krisztus Jézusban ingyen kaptunk, nézzünk „*a hitnek fejedelmére és bevégzőjére... aki az előtte levő öröm helyett, megvetve a gyalázatot, keresztet szenvedett, s az Isten királyi székének jobbjára ült*” (Zsid 12:2).

Hogyan tanulhatunk meg szombatonként mélyebb kapcsolatba lépni Istennel?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Egész héten gondolnunk kell a szombatra és fel kell rá készülnünk a parancsolat szerint! Nem szabad pusztán törvényként megtartani...

Az egész menny megtartja a szombatot, de nem kedvtelen semmittevással. Azon a napon a lélek minden erejének fel kell ébrednie, hiszen nem arra készülünk, hogy Istennel és Krisztussal, az Üdvözítőnkkel fogunk találkozni? Hitben megláthatjuk Őt, akinek az a vágya, hogy minden egyes embert felüdítsen és megáldjon” (Ellen G. White: *Testimonies for the Church*. 6. köt. 353, 362. o.).

„Mégis, Isten magasabb követelményeket állít szombaton, mint más napokon. Népe felhagy szokásos tevékenységével, és imádkozással, elmélkedéssel tölti az időt. Nagyobb kegyet kérhetnek tőle szombaton, mint a többi napon. Isten különös figyelmét igénylik. Áldásának legjaváért könyörögnek. Isten nem várja meg a szombat elmúltát e kérések teljesítésével. A menny munkája sohasem szűnik meg, és az embernek sem kell megpihennie a jó cselekedetek munkálásában. A szombat nem a haszontalan semmittevés idejéül rendeltetett. A törvény megtiltja a világi munkát az Úr pihenőnapján; a megélhetés érdekében végzett mindennapi tevékenységet szüneteltetni kell, a világi örömekért vagy haszonért való munka sem törvényes e napon - de ahogyan Isten megszűnt teremtő munkájától, megpihent szombaton és megáldotta azt, úgy kell az embernek is elhagynia napi elfoglaltságát, és az egészséges pihenésnek, az imádásnak és a szent cselekedeteknek szentelnie e szent órákat. Krisztus munkája, a beteg meggyógyítása tökéletes összhangban volt a törvénnyel, megtisztelte a szombatot” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 165. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) A környezetvédelem több országban heves politikai vita tárgya lett. Hogyan vigyázhatnak az adventisták a természetre anélkül, hogy politikai programok hirdetőivé válnának?
- 2) A szolgálat a fejben kezdődik. Hogyan erősíthetjük magunkban azt a lelkiületet, hogy szolgáljunk a környezetünkben (a családban, a gyülekezetben és a környéken)? Milyen alkalmakat kínál erre a szombat?
- 3) Minden szombat arra emlékeztet, hogy Isten teremtette az egész emberiséget, segít az Ő szemüvegén át látni az embereket. Hogyan emlékeztethet a szombat arra, hogy nem számítanak a faji, etnikai, anyagi és nemi különbségek, hiszen Isten mindannyiunkat a saját képére teremtett és szeret?

SZEGEDI KOVÁCS GYÖRGY:
MINDEN

remény
annyit ér,
amennyi hit van mögötte,
az újra ébredő nap
kifogyhatatlan ereje.
Jócselekedet - kényszerek?
Lelkünk emésztik.
Vakító fény tereli
a remény nyitott ölet.